

ලංකාදීප සුව+ සෞඛ්‍ය

පියයුරු පිළිකා

අවදානම වැඩි කාටද?

ඔක්තෝබර් මාසය පියයුරු පිළිකා සම්බන්ධව ප්‍රජාව දැනුවත් කරන ඒ පිළිබඳව උපදෙශන සේවා ක්‍රියාත්මක වන කාල වකවානුවයි. පියයුරු පිළිකා රෝගීන් ගනනාගේ මේ වනවිට ඒ සඳහා කාන්තාවන් ගොදුරු වීමේ ප්‍රවණතාව ඉහළ ගොස් ඇති බව කිව යුතුය. වසරකට අපේ රටින් පිළිකා රෝගීන් 30,000ක් පමණ වාර්තා වන අතර ඉන් රෝගීන් 8දෙනෙකුගෙන් එක් අයකුට පියයුරු පිළිකා රෝගියෙකි.

අවදානම් සාධක

කාන්තාවක් විම ම පියයුරු පිළිකාවට තනු විමට හේතුවක් වන අතර අවදානම් කණ්ඩායම් මෙසේ සඳහා ගනිමු.

ජාතිමය සම්බන්ධතාවක් පැවතීම.

විනම් තම පවුලේ සාමාජිකයකු තම මව හෝ මිත්තණිය රෝගයට ගොදුරු වී සිටීමෙන් පසු පරපුරේ සාමාජිකයන්ට ද පියයුරු පිළිකා අවදානම ඇත. එසේම අවුරුදු 40ට අඩු කාන්තාවන්ගෙන් ඇතැම්පු පියයුරු පිළිකා රෝගයෙන් පෙළෙති. එය ද ජාතිමය සම්බන්ධතාව නිසා ඇති වුවකි.

වයස් ගත වීම.

අවුරුදු 50ට 60ට වැඩි වැඩිවියේ පසුවන කාන්තාවන් සඳහා ද අවදානම පවතී.

අධික තරබාරුවෙන් පෙළෙන මෙන්ම ශරීර ස්කන්ධ දර්ශකය නියමිත පරිදි පවත්වා ගත නොහැකි කාන්තාවන් ද විශේෂයෙන් රෝගය ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය. කාර්ය බහුල ජීවන රටාවකට හුරුවීම නිසා සිරුරට නිසි විසායාමයක් නැති වීම, වැරදි ආහාර පුරුදු මේ සඳහා ඉවහල් වේ.

මදුසාරය, දුම්කොළ සහ දුම්පානය කිරීම

මාසික ශුද්ධය නැවතීමෙන් පසු හෝමෝන ලබා ගන්නා කාන්තාවන්ට ද පියයුරු පිළිකා අවදානම පවතී.

අවුරුදු 10ට වඩා අඩු වයසේදී මල්වර වීම ද අවදානම් සාධකයකි.

දරුවන් නොමැති විවාහක කතුන්ට මෙන්ම වයස් ගත වී දරුවන් ලැබීම ද පියයුරු පිළිකාවට අවදානමකි.

අයතිකරණ විකිරණ ද ඉතා අහිතකරයි.

ඒ වගේම මවුකිරි දීම වේලාවකින් (කල්කියා) නැවැත් වූ කාන්තාවන්ට ද අවදානමක් පවතී. මවුකිරි දෙන කාන්තාවක් තම පියයුරු පිළිකා අවදානම සියයට 4.3 කින් අඩු කරගත හැකිය. එබැවින් මාරුවෙන් මාරුවට පියයුරු දෙකෙන්ම තම බිලිදුට අවශ්‍ය පරිදි මවු කිරි ලබා දිය යුතුය.

උපත් පාලන පෙති භාවිතය ද යම් තරමකට අවදානමක් ඇති කරයි. පියයුරු පිළිකාවලට අවදානමක් ඇති කාන්තාවන් උපත් පාලන පෙති ගැනීම අවදානම තවත් ඉහළ යාමට හේතුවකි. ඒ අනුව ජාතිමය අවදානමක් ඇති කාන්තාවන් උපත් පාලන පෙති භාවිතය සිදුසු නොවේ.

රෝග ලක්ෂණ

මෙය ගැටිත්තක් ලෙස වර්ධනය ඇරැඹේ. අතට අසු වෙන පරිදි වර්ධනය ඇරඹෙන ගැටිත්ත වේදනා සහිත හෝ රහිත හෝ විය හැකිය.

පියයුරේ සමෙහි පැහැය වෙනස් වේ.

පියයුරෙහි ඉඩේටම ඇති වූ තුවාලයක් ඇත්නම්,

පියයුරේ සම දෙසීම ලෙල්ලක් මෙන් වීම.

තන පුඩු මිරිකු වීම ලේ හෝ වතුර වැනි ද්‍රාවණයක්

■ මහරගම අපේක්ෂා රෝහලේ වෛද්‍ය ජීලිකා විජේසිංහ

මෙම රෝගී තත්ත්වය කාන්තාවන්ටම පමණක් වෙත වූ රෝගයක්ද නොවේ. එසේ කීමට හේතුව පියයුරු පිළිකා රෝගී තත්ත්වය පිරිමි පාර්ශ්වය අතර ද ඉතා සුළු වශයෙන් දක්නට ලැබීමයි. එහෙත් කාන්තාවකට මෙහි අවදානම පිරිමියකුට වඩා සිය ගුණයකින් වැඩි බව ද සොයා ගෙන ඇත.

පිට වීම.

අසාමාන්‍ය ආකාරයට තන පුඩුව ඇතුළට හෙර තිබීම.

කල්කියා හඳුනා ගැනීම

පිළිකා සෛල නිරතුරුව සහ ඉක්මනින් පැතිරීම ඇරඹෙන නිසා කල්කියා හඳුනා ගැනීමෙන් රෝගියාගේ ජීවිතයට ඇති අවදානම අවම කරගත හැකි වනු ඇත.

පියයුරු පිළිකාවට අවදානම් ඇති හෝ නැති සියලුම කාන්තාවන්ට ස්වයං පියයුරු පරීක්ෂාව සිදු කර ගත හැකිය. එයින් පියයුරු පිළිකාව කල්කියා හඳුනා ගැනීමට පුළුවන.

ඒ අනුව අපේ රටේ අවුරුදු 20ට වැඩි සෑම කාන්තාවක්ම ඔසප් වකුස සිදු වී සතිකට පසු තමන් විසින්ම පියයුරු පරීක්ෂාව කර ගැනීම සිදු කළ යුතුය.

පියයුරු ස්වයං පරීක්ෂාව

කණ්ණාඩියක් ඉදිරියට ගොස් පියයුරු දෙකෙහි අසාමාන්‍ය වෙනස් වීමක් ඇද්ද යන්න බාහිරව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. එනම් පියයුරුවල හැඩයේ

වෙනසක්, පියයුරේ හමෙහි වෙනස් වීමක්, පියයුරු රතු වී හෝ තුවාල වී ඇත්ද යන්න මෙහිදී විමසීමෙන් විම වටී. අනතුරුව පහසු ඉරිඟිවක සිටීමත් මෙය තමාටම පරීක්ෂා කර ගත හැකිය. ඔරලෝසුවේ කටු කැරකෙන දිශාවට අනුව තම අතින් තන පුඩුව දක්වාම පියයුරු හොඳින් ස්පර්ශ කර බැලිය හැකිය.

'සුවනාරි' සායන ගැන ඔබ දන්නවාද?

තමන් පවුලේ ප්‍රදේශයට අයත් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය මෙහෙයවන සුවනාරි සායනයට යොමු වීම මඟින් ද ඔබට පියයුරු පරීක්ෂා කර ගත හැකිය. එහිදී ඔබට පළපුරුදු වෛද්‍යවරයකුගේ හෝ පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරියකුගේ සහාය ලැබෙනු ඇත. ඒ අනුව අවදානම් රහිත කාන්තාවන්ට වසර දෙකකට වතාවක් සුවනාරි සායනය හා සම්බන්ධ වී පියයුරු පරීක්ෂා කර ගත හැකිය.

රෝග විනිශ්චය කිරීමේ ක්‍රම

මැමෝග්‍රෑම් පරීක්ෂණය

සැකසහිත ගැටිත්ත පියයුරු පිළිකාවක්ද නැද්දද යන්න සැක හැර දැන ගැනීම සඳහා මැමෝග්‍රෑම් පරීක්ෂණය ඉවහල් වේ. මෙය අවුරුදු 45ට වැඩි කාන්තාවන් අරඹියා සිදු කෙරෙන අතර අවදානමක් නැත්නම් අවුරුදු දෙකකට වතාවක් මෙම පරීක්ෂාව සිදු කර ගත හැකිය.

පටක පරීක්ෂාව (බයොප්සිය)

ගැටිත්තෙන් පටකයක් ලබාගෙන සිදු කරන පරීක්ෂණයකි. මෙමඟින් ද පියයුරු පිළිකාවක්ද? නැද්ද? යන්න තහවුරු කර ගත හැකි ය.

ස්කෑන් පරීක්ෂාව

පියයුරු පිළිකාව කෙතරම් දුර පැතිරී ඇත්ද යන්න බලා ගැනීමට ස්කෑන් පරීක්ෂණය සිදු කරයි.

ප්‍රතිකාර ඇරැඹීම

ඉහත පරීක්ෂණ මඟින් පියයුරු පිළිකාව වර්ධනය සහ පැතිරීම ගැන තහවුරු කර ගැනීමෙන් අනතුරු සැත්කම සිදු කෙරේ. මෙය ප්‍රධාන ප්‍රතිකාරයයි. මෙමඟින් සම්පූර්ණ පියයුරු සේම වසාගැටිති ඇති ප්‍රදේශය සැත්කමෙන් ඉවත් කරනු ඇත. ඉන් පසුව විකිරණ ප්‍රතිකාරයක් කීමේ තෙරපි ප්‍රතිකාරයන් හෝමෝන ප්‍රතිකාරයන් ලබා දේ.

මෙම රෝගී තත්ත්වය කාන්තාවන්ටම පමණක් වෙන් වූ රෝගයක්ද නොවේ. එසේ කීමට හේතුව පියයුරු පිළිකා රෝගී තත්ත්වය පිරිමි පාර්ශ්වය අතර ද ඉතා සුළු වශයෙන් දක්නට ලැබීමයි. එහෙත් කාන්තාවකට මෙහි අවදානම පිරිමියකුට වඩා සිය ගුණයකින් වැඩි බව ද සොයා ගෙන ඇත.

එබැවින් පියයුරු පිළිකා රෝගය කල්කියා හඳුනා ගෙන අදාල ප්‍රතිකාරවලට නොපමාව යොමු වීමෙන් පිළිකා සෛල පැතිරීම වළක්වා ගෙන තම ජීවිතය පුරක්ෂිත කර ගත හැකිය.

සංඝ- මාධවී ධර්මරත්න